

Paltamo 37, Nokkalan maja

kivikautisella asuinpaikalla tehtyjen kaivutöiden seuranta

Kunta: Paltamo

Kylä: Uura

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 1000009079

Peruskartta: 3434 03 UURA

 $p = 7151\ 690, i = 3542\ 560, k = 135,5$

Aiemmat tutkimukset: Päivi Kankkunen 2007, koekaivaus.

Aiemmat löydöt: KM 37145: 1-7, 37438: 1-90, asuinpaikkalöytöjä.

Kertomukseen liittyvät löydöt: KM37941:1-7, kvartsia.

Kertomukseen liittyvät valokuvat: KaiM 7502.

Kohteen sijainti ja tutkimushistoria on kuvattu tarkemmin Päivi Kankkusen kaivauskertomuksessa.

Maanomistaja Pentti Turunen oli suunnitelmiansa mukaisesti rakentanut aitan vuonna 2007 tutkitulle paikalla. Tuolloin sovittiin, että kun Turunen vetää uuteen aittaan sähkökaapelin tai tekee muita kaivutöitä tontilla, hän ottaa yhteyttä Kainuun Museoon ja museon arkeologi tulee seuraamaan tilannetta.

Turunen soitti museoon 15.5.2009. Hän oli aikeissa vetää aittaan sähköt, lisäksi vuonna 2007 tutkittua aluetta piti hieman laajentaa portaita varten. Lupasin mennä paikalle 18.5. Sovimme, että Turunen voi jo sitä ennen aloittaa työt poistamalla hiekan päällä olevaa maata. Koko alue on istutettua nurmikkoa, jota varten pihaa on tasattu multa- ja savikerroksella.

18.5. Turunen oli poistanut turpeen kaarevasti mökin kaakkoiskulmasta aitan eteläkulmaan menevältä, kolmisenkymmentä senttiä leveältä uralta sekä noin metrin levyiseltä alueelta aitan edestä, kaakkoisreunasta. Syvensimme kaapeliojaa enimmillään lapionpiston syvyiseksi. Vaihtelevan paksuisen, pääosin parinkymmenen sentin multa- ja savikerroksen alla oli alkuperäinen maanpinta; paikoin hienoa hiekkaa, paikoin kovaa kivikkoista hiekkaa. Harmaasta kerroksesta löytyi neljästä kohdasta kvartsi-iskoksia. Muuta muinaisjäännökseen viittaavaa en havainnut.

Kvartsien löytöpaikat on merkitty karttaan kirjaimilla a-d. Löytöpaikat sijaitsevat seuraavissa kohdissa:

- 6,5 metriä aitan eteläkulmasta ja 12,5 metriä talon koilliskulmasta.
- 12 metriä aitan eteläkulmasta ja 8,5 metriä talon koilliskulmasta.
- 5 metriä talon koilliskulmasta ja 7 metriä talon kaakkoiskulmasta.
- 6 metriä talon koilliskulmasta ja 4,5 metriä talon kaakkoiskulmasta.

Aitan edustalta kuorimme maata niin, että suurin osa harmaasta kerroksesta tuli poistettua. Hiekasta löytyi muutama kvartsi-iskos. Harmaassa hiekassa oli muutamassa kohdin ruskeaa hiekkaa sekä pari tummaa nokiläikkää. Ne vaikuttivat lähinnä luontaisilta ilmiöiltä. Sovimme, että jos syvemältä löytyy jotain erityistä, Turunen lopettaa työt ja ilmoittaa asiasta Kainuun Museoon.

Nokkalan majan pihalla on siis jälkiä kivikautisesta ihmistoiminnasta laajalla alueella. Nyt kvartsi-iskosia löytyi 20 metriä etelään aitasta, 19.10.2007, kun selvitettiin eri mahdollisuuksia tien tekemiseen tontille, niitä löytyi saman matkan päässä aitasta länteen. Paikan likimääräinen sijainti on merkitty karttaan kirjaimella e. Lisäksi Pentti Turunen havaitsi yhden isketyltä vaikuttavan kvartsin tontin itäosan rantavedessä. Likimääräinen löytöpaikka on merkitty karttaan kirjaimella f.

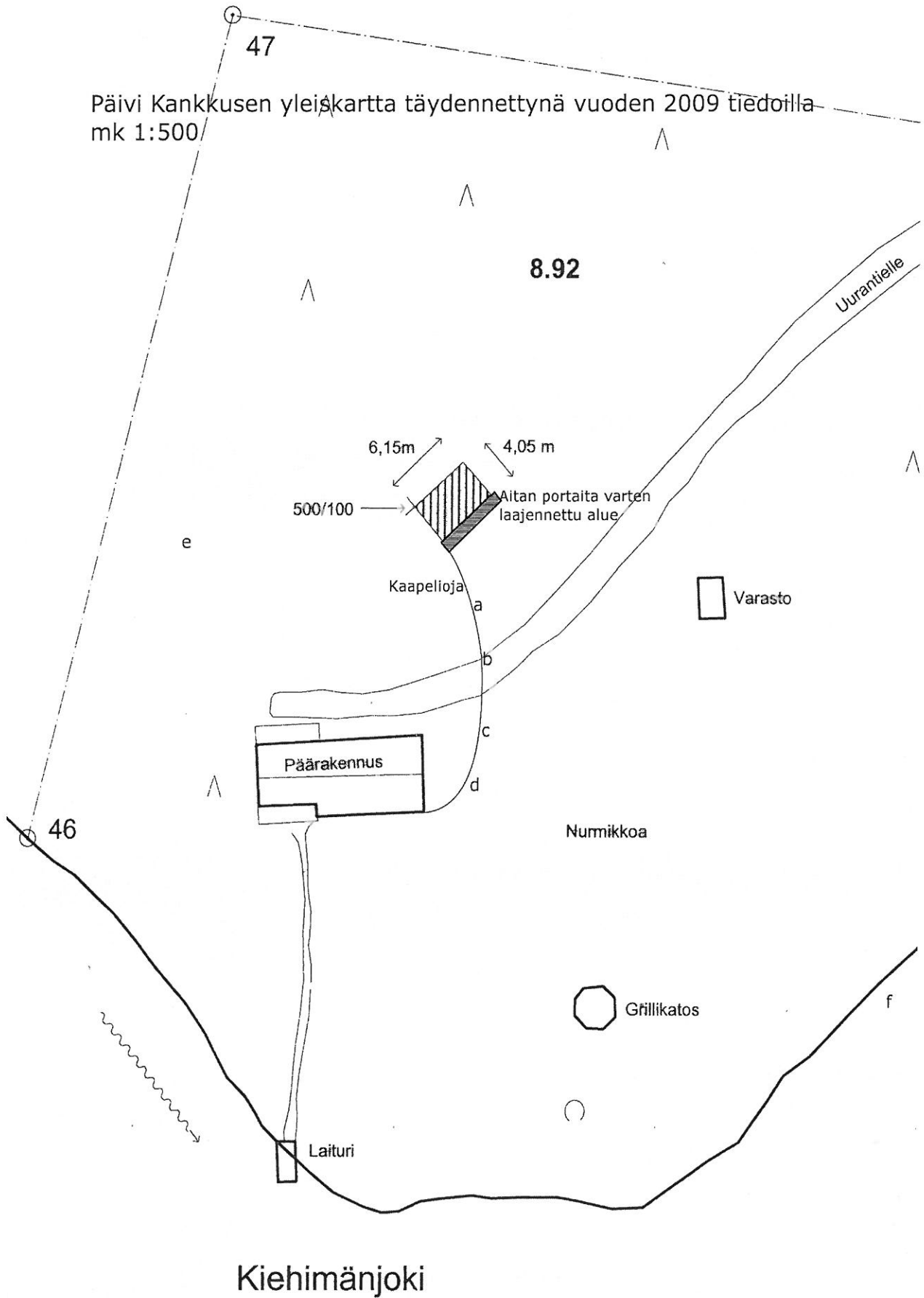
Myöhemmin kesällä Turunen toimitti aitan vierestä löytämiään kvartsi-iskoksia Kainuun Museoon.

Kajaanissa 20.5.2009

Esa Suominen

Päivi Kankkusen yleiskartta täydennettynä vuoden 2009 tiedoilla
mk 1:500

Talon kaakkoisnurkalta aitan eteläkulmaan menevä kaapeli. Kuvattu etelästä. KaiM 7502:2.

Vasemmalla talo, oikealla aitta. Kuvattu idästä. KaiM 7502:5.

Pentti Turunen kaivaa aitan edustaa. KaiM 7502:4.